

ARCADIAN

Εκατό χρόνια μετά τη βύθιση του οπλιταγωγού ARCADIAN από γερμανικό υποβρύχιο στις Κυκλάδες, η ιστορία ξαναζωντανεύει. Τα γεγονότα καρέ καρέ, τα πρόσωπα σε πρώτο πλάνο

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΗΣ ΜΠΙΛΛΑΗΣ - ΚΩΣΤΑΣ ΘΩΚΤΑΡΙΔΗΣ

Σ

Στις 15 Απριλίου 1917, ο Charles Lane Willats, πλοίαρχος του οπλιταγωγού ARCADIAN, παρατηρούσε από τη γέφυρα του πλοίου του τις ακτές της Σερίφου να διαγράφονται στον ορίζοντα. Το πλοίο είχε αναχωρήσει την προηγούμενη μέρα στις 18:30 από τη Θεσσαλονίκη με προορισμό την Αλεξάνδρεια, με 1.155 στρατιώτες και πλήρωμα 179 άντρες. Σύμφωνα με το αρχικό πλάνο, θα ακολουθούσε πορεία που θα το έφερνε δυτικά του Κάβο Πάπα στην Ικαρία, ώστε να εξέλθει από το Αιγαίο διάμεσου του στενού της Καρπάθου. Ωστόσο, εκείνο το πρωί ο ασύρματος του συνοδού HMS SENTINEL είχε λάβει ένα σήμα που ανέφερε εντοπισμό υποβρυχίου νότια της Ικαρίας, δηλαδή αρχος Walter Lake, κυβερνήτης του HMS SENTINEL, αποφάσισε να αλλάξει πορεία περνώντας ανάμεσα από τα νησιά των Κυκλάδων και ενημέρωσε σχετικά το ARCADIAN. Τα πλοία έστρεψαν δεξιά και διαπλέοντας το στενό της Μυκόνου συνέχισαν δυτικά, με σκοπό παραλλάσσοντας τη

Το ARCADIAN ως κρουαζιερόπλοιο

Φολέγανδρο να πλεύσουν με νοτιοανατολική πορεία προς την Κάσο. Το ARCADIAN έπλεε με ταχύτητα 13,5 κόμβους και το προπορευόμενο HMS SENTINEL με 16,5 κόμβους, κάτι που του επέτρεπε να πραγματοποιεί περισσότερους ελιγμούς από το οπλιταγωγό. Στις 17:40 τα πλοία είχαν φτάσει ήδη στο πέρασμα μεταξύ Πάρου και Μήλου. Η θάλασσα ήταν ήρεμη. Φυσούσε ένα ελαφρύ ανοιξιάτικο αεράκι. Τα χρώματα που έδινε ο ήλιος στη θάλασσα ίσως έκαναν τον πλοίαρχο Willats να αναπολεί τις ειρηνικές μέρες που το ARCADIAN ταξίδευε ως κρουαζιερόπλοιο.

Το πλοίο είχε ναυπηγηθεί το 1899 στα ναυπηγεία Vickers Sons & Maxim στο Barrow-in-Furness της Αγγλίας για λογαριασμό της Pacific Steam Navigation Co. Είχε ολ. χωρητικότητα 7.945 τόρους, μήκος 152,4 μέτρα και πλάτος 16,9 μέτρα. Τις δύο προπέλες του κινούσε μια ατμομηχανή τριπλής εκτόνωσης και μπορούσε να αναπτύξει υπηρεσιακή ταχύτητα 14 κόμβων. Μετέφερε 130 επιβάτες στην Α' θέση, 162 στη Β' θέση και 300 επιβάτες στη Γ' θέση. Αρχικά ονομαζόταν ORTONA και ταξίδευε από τη Βρετανία στην Αυστραλία για την Orient Pacific Line, μια σύμπραξη της εταιρείας του με την Orient Line. Το 1902 είχε διακόψει τους πλόες του για ενάμιση χρόνο, καθώς επιτάχθηκε για να χρησιμεύσει ως οπλιταγωγό στον Πόλεμο των Μπόερς στη Νότια Αφρική. Το 1905, η Royal Mail Line αγόρα-

σε το μερίδιο της Pacific Steam στη γραμμή της Αυστραλίας μαζί με τα τέσσερα πλοία που την εξυπηρετούσαν, συμπεριλαμβανομένου του ORTONA. Πέντε χρόνια αργότερα, το πλοίο έπλευσε στα ναυπηγεία Harland & Wolf του Μπέλφαστ, όπου ανακαινίστηκε προκειμένου να πραγματοποιεί κρουαζιέρες. Διαθέτοντας πλέον 320 κλίνες, μετονομάστηκε σε ARCADIAN και ανέλαβε υπηρεσία στη Σκανδιναβία, τη Μεσόγειο και αλλού. Όμως, η έκρηξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου σήμανε το τέλος των ειρηνικών ταξιδιών του, καθώς τον Φεβρουάριο του 1915 επιτάχθηκε από το Βρετανικό Ναυαρχείο και μετατράπηκε σε οπλιταγωγό.

Γνωρίζοντας τους κινδύνους που αντιμετώπιζε το πλοίο του ανά πάσα στιγμή, ο πλοίαρχος Willats είχε διατάξει λίγο νωρίτερα να πραγματοποιηθεί το ένα από τα δύο γυμνάσια εγκατάλειψης που διεξάγονταν καθημερινά. Οι στρατιώτες ανέβηκαν στο κατάστρωμα με τα σωσίβια τους –τα φορούσαν υποχρεωτικά καθ' όλην τον πλου– και το πλήρωμα έλαβε τις προβλεπόμενες θέσεις. Ο μεγάλος κίνδυνος για τα πλοία της Αντάντ ήταν γνωστός. Τα υποβρύχια των Κεντρικών Δυνάμεων είχαν παρεισφρήσει στο Αιγαίο προκαλώντας σημαντικές απώλειες. Έχοντας ως ορμητήριο τους νοτιότερους ναυστάθμους της Αυστροουγγαρίας στις ακτές της Δαλματίας, εισέρχονταν στο Αιγαίο από το στενό των Κυ- ➤

Ένας αιώνας από τη βύθισή του

26 ν.μ. ΒΑ της Μήλου

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΤΗΣ ANTANT ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ